

RAPORTUL
de activitate a C.I.E. „Moldexpo” S.A.
pe anul 2023

Cuprins:

I. Date de identificare

II. Indicatorii financiari de performanță

- II.1. Impozitele și taxele virate la bugetul de stat**
- II.2. Investiții și bunuri procurate de C.I.E. ”Moldexpo” S.A.**
- II.3. Veniturile, cheltuielile și profitul C.I.E. “Moldexpo” S.A.**
- II.4. Analiza creanțelor și datoriilor**
- II.5. Analiza rezultatelor financiare și rentabilității**
- II.6. Analiza activelor disponibile și rotației acestora**
- II.7. Analiza surselor de finanțare**
- II.8. Analiza nivelului de lichiditate și fluxurilor de numerar**

III. Indicatorii nefinanciari de performanță, relevanți pentru activitatea entității

- III.1. Activitatea expozițională**
- III.2. Proiecte sub patronajul Guvernului Republicii Moldova**

IV. Activitatea de întreținere și dezvoltare a infrastructurii și folosință a teritoriului

V. Situația privind litigiile judiciare cu participarea C.I.E. „Moldexpo” S.A.

VI. Managementul resurselor umane

VII. Responsabilitatea față de mediu

VIII. Managementul de risc. Principalele riscuri și incertitudini, cu care se confruntă entitatea

IX. Perspectivele de dezvoltare a entității

X. Anexe

I. Date de identificare:

- Denumirea emitentului: Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo” S.A.
- Entitatea nu dispune de filiale
- Înregistrat la Camera Înregistrării de Stat a Republicii Moldova la 23 iulie 1996
- Codul unic de înregistrare: nr.105056356
- Numărul de identificare de stat – codul fiscal 1003600091219
- IBAN: MD67EX0000000222400808MD
- Forma juridică: societate pe acțiuni cu capital integral de stat
- Capital social înregistrat de Camera Înregistrării de Stat în mărime de 7903050 lei
- Numărul acțiunilor ordinare la finele perioadei de gestiune 26790 unități, inclusiv 100% cota statului
- Obiectul principal de activitate: organizarea expozițiilor și târgurilor
- Sediul și adresa juridică str. Ghiocilor nr.1, or. Chișinău, MD-2008
- www.moldexpo.md; secretariat@moldexpo.md
- Membru în asociații profesionale: UFI.

II. Indicatorii financiari de performanță

II.1. Impozitele și taxele virate la bugetul de stat

Prezentul compartiment reflectă: impozitele achitate la Bugetul public de stat pe parcursul anului 2023, procurările de bunuri (imobilizări și OMVSD), veniturile și cheltuielile întreprinderii și factorii de influență care au contribuit la abaterile constatate (Situatiile financiare, anexa nr.1).

În anul 2023, în bugetul de stat au fost transferate impozite și taxe în sumă de 8535,0 mii lei, cu 5059,2 mii lei mai mult comparativ cu perioada similară a anului precedent. Clasificarea impozitelor și taxelor virate este reflectată în tabelul nr.1:

Tabelul nr.1: Impozitele și taxele virate la bugetul de stat

Denumirea impozitelor și taxelor	Anul 2022, mii lei	Anul 2023, mii lei	Abaterea (+,-), mii lei
Contribuții de asigurări sociale de stat	1058,1	2243,2	+1185,1
Prime de asigurare de asistență medicală	458,4	780,1	+321,7
Impozitul pe venitul persoanelor juridice	328,3	420,0	+91,7
Impozitul pe venitul persoanelor fizice	412,3	777,6	+365,3
Impozitul pe bunurile imobiliare	247,1	474,5	+227,4
Taxa pe valoarea adăugată	958,6	3795,9	+2837,3
Taxa pentru amenajarea teritoriului	5,8	7,5	+1,7
Alte impozite și taxe	7,2	36,2	+29,0
Total	3475,8	8535,0	+5059,2

Impozitele și taxele achitate de C.I.E. Moldexpo S.A. în anul 2023 s-au majorat datorită activității ample și dinamicii pozitive înregistrate în activitatea de bază a societății. Cea mai mare pondere în volumul de taxe și impozite o reprezintă taxa pe valoarea adăugată și contribuțiile de asigurare socială. Taxa pe valoarea adăugată, vărsată de C.I.E. Moldexpo S.A. pe parcursul anului 2023, a suplinit Bugetul public național cu 3795,9 mii lei, mărindu-se față de anul precedent cu 2837,3 mii lei. De asemenea, au fost transferate contribuții de asigurări sociale în valoare de 2243,2 mii lei și de asistență medicală – 780,1 mii lei, care au crescut pe parcursul anului 2023 față de aceeași perioadă a anului precedent cu, respectiv, 1185,1 mii lei și 321,7 mii lei.

II.2. Investiții și bunuri procurate de C.I.E. ”Moldexpo” S.A. în anul 2023

Investițiile sunt foarte necesare în activitatea entității pentru a face față schimbărilor și pentru a rămâne competitivi pe piață.

Principalul obiectiv al investițiilor în anul 2023 l-a constituit demararea lucrărilor de amenajare a teritoriului. Aceste acțiuni investiționale în infrastructură sunt indispensabile îmbunătățirii aspectului teritoriului, unde își are sediu complexul expozițional. Ele urmează să fie întreprinse și în anul 2024.

Și anume:

- S-au efectuat lucrări de amenajare a teritoriului în fața pavilionului central, pe o porțiune mare fiind instalat pavaj în valoare de 467,4 mii lei.

Un alt aspect al îmbunătățirii bazei tehnico-materiale este înlocuirea treptată a elementelor acesteia. În acest scop s-au procurat:

- un calculator (pentru activitatea designer-ului) în valoare de 18 mii lei; două laptopuri în sumă de 29,7 mii lei (pentru activitatea secției pentru organizarea participării Republicii Moldova la „Expo - 2025 Osaka”); un proiector de 19,5 mii lei.
- OMVSD procurate în sumă de 468,9 mii lei fără TVA, inclusiv: pentru activitatea secției pentru organizarea participării Republicii Moldova la „Expo - 2025 Osaka”, echipament IT în valoare de 6 mii lei, prelate laterale pentru corturi în valoare de 145,2 mii lei; o ușă din PVC în blocul administrativ în valoare de 10,2 mii lei; mochetă (1000 m.p.) în sumă de 71,7 mii lei, perdele negre pentru pavilion de 22,1 mii lei, amplificator Phonic de 9,6 mii lei.

S-au procurat și materiale pentru asigurarea activității expoziționale în sumă de 700,8 mii lei, inclusiv: materiale OCTANORM (PVC 681.1 m.p.) în valoare de 124,9 mii lei; materiale pentru proiectul OSAKA – 1,3 mii lei.

II.3. Veniturile, cheltuielile și profitul C.I.E. "Moldexpo" S.A. (anexa nr.2)

a) Venituri

În anul 2023, C.I.E. "Moldexpo" S.A. a obținut venituri în sumă de 25328,7 mii lei, cu 10612,7 mii lei sau 72 % mai mult decât în anul 2022, dintre care:

Veniturile din activitatea ordinară constituie 24 mln. lei și includ venituri din vânzări în sumă de 23753,3 mii lei, cu 15446,8 mii lei mai mult decât în anul precedent. Această creștere se datorează reluării la capacitate înaltă a activității de bază – organizarea expozițiilor și târgurilor și darea în chirie a spațiilor și utilajului pentru evenimentele organizate de terți. De menționat că, în perioada similară a anului precedent, activitățile societății care generau venituri erau limitate de situația excepțională din republică și imposibilitatea de a valorifica spațiile și echipamentele proprii din cauza activității pe spațiile C.I.E. "Moldexpo" S.A. a I.M.S.P. Centrul COVID – 19 Chișinău și a Centrului de Plasament Temporar pentru Refugiați.

Activitatea expozițională a C.I.E. Moldexpo S.A. pe tot parcursul anului 2023 a fost amplă, cu tematică diversă, cuprinzând 21 de târguri și expoziții, dintre care expozițiile vechi, reluate după perioada pandemică, precum și două expoziții noi: "Eco & Green Expo" și „Antreprenor Expo”.

Veniturile obținute din activitatea expozițională proprie a Societății în anul 2023 au atins un nivel de 20927,6 mii lei, mai mult cu 17118,4 mii lei decât în anul 2022.

În anul 2023, C.I.E. "Moldexpo" S.A. a organizat următoarele expoziții și târguri, care au generat venituri, reflectate în tabelul nr.2.

Tabelul nr.2. Veniturile de la expozițiile organizate de C.I.E. "Moldexpo" S.A. în anul 2023

1	Venituri de la expozițiile C.I.E. "Moldexpo" SA, inclusiv:	20927,6
1.1	Expoziția "Beauty"	3235,6
1.2	Expoziția "Moldagrotech spring"	2833,7
1.3	Târgul de Primăvară	301,7
1.4	Târgul de Florii	202,0
1.5	Expoziția "Tourism & Travel Expo"	1426,2
1.6	Expoziția "Moldenergy"	1465,6
1.7	Expoziția "Moldconstruct"	1491,3
1.8	Expoziția "Packaging. Depot"	225,3
1.9	Expoziția "Food & Drinks"	349,4

1.10	Expoziția "Food Technology"	780,2
1.11	Expoziția "Kid's Expo"	366,8
1.12	Târgul Școlar	196,3
1.13	Expoziția "Eco & Green Expo"	492,9
1.14	Expoziția "Moldmedizin & Molddent"	1452,7
1.15	Expoziția "Fashion Expo"	608,5
1.16	Expoziția "Moldagrotech autumn"	3032,35
1.17	Expoziția "Farmer"	528,35
1.18	Târgul "Toamna de Aur"	261,83
1.19	Expoziția "Expo Mobila"	436,04
1.20	Expoziția "Antreprenor Expo"	797,33
1.21	Târgul "Crăciunul Acasă"	443,51

A contribuit la majorarea veniturilor și darea în arendă a spațiului amenajat pentru desfășurarea evenimentelor organizate de terți. Înviorarea situației în toate domeniile a permis reluarea de către alți agenți economici a activității de organizare a evenimentelor, care alegeau în aceste scopuri spațiile C.I.E. "Moldexpo" S.A.

Astfel, în anul 2023 s-au obținut venituri de la expozițiile desfășurate și construcția standurilor altor companii în incinta pavilioanelor, de la construcția și chiria utilajului în afara Centrului în valoare de 2354,4 mii lei, cu 1601,6 mii lei mai mult decât în anul 2022.

Informația detaliată cu privire la veniturile de la expozițiile desfășurate și construcția standurilor altor companii pe spațiile "Moldexpo", de la construcția și darea în chirie a utilajului pentru evenimentele din afara Centrului este prezentată în tabelul nr. 3.

Tabelul nr.3: Veniturile de la expozițiile desfășurate și construcția standurilor altor companii în incinta pavilioanelor, de la construcția și chiria utilajului în afara Centrului

Nr. d/o	Denumirea companiei	Serviciul prestat	Suma, mii lei
1	Camera de Comerț și Industrie	chirie spațiu pentru eveniment, chirie utilaj	645,0
2	Live Tickets S.R.L.	chirie spațiu pentru eveniment, chirie utilaj	47,0
3	BIS CONCERT INTERNATIONAL S.R.L.	chirie spațiu pentru eveniment, chirie utilaj	70,6
4	OSKOM MEDIA GRUP S.R.L.	chirie spațiu pentru eveniment, chirie utilaj	53,5
5	GNB Management S.R.L.	chirie spațiu pentru eveniment, chirie utilaj	52,6

6	SECȚIA NAȚIONALĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA A CONSILIULUI INTERNAȚIONAL AL CĂRȚII PENTRU COPII ȘI TINERET (IBBY)	chirie spațiu pentru eveniment, chirie utilaj	161,2
7	Redpost S.R.L.	chirie spațiu pentru eveniment, chirie utilaj	68,9
8	Federația Națională Sportivă de Armwrestling	chirie spațiu pentru eveniment, chirie utilaj	283,7
9	INIȚIATIVA POZITIVĂ A.O.	chiria utilajului în afara Centrului	1,1
10	AQUATRADE S.R.L. CC	chirie spațiu pentru eveniment, chirie utilaj	112,7
11	Consiliul superior al Procurorilor	chirie spațiu pentru eveniment, chirie utilaj	62,4
12	MEDIA SHOW GRUP S.R.L.	chirie spațiu pentru eveniment, chirie utilaj	89,6
13	WINEMD S.R.L.	chiria utilajului în afara Centrului	0,8
14	ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE	chiria utilajului în afara Centrului	15,2
15	CLUBUL SPORTIV SPORTER A.O.	chiria utilajului în afara Centrului	8,9
16	SOMEWHEREW SHOW SIA (Ltd)	chirie spațiu pentru eveniment, chirie utilaj	70,9
17	ECATERIX S.R.L.	chiria utilajului	0,5
18	FELIS MOLDOVA S.R.L.	chirie spațiu pentru eveniment	48,1
19	Design Architectura Stil S.R.L. P.P.	chirie spațiu pentru eveniment	448,8
20	BIAL FPC S.R.L.	chiria utilajului în afara Centrului	4,7
21	DCAF Geneva Centre For Security Sector	chiria utilajului în afara Centrului	47,5
22	AGV SERVICE GROUP S.R.L.	chiria utilajului în afara Centrului	13,6
23	REGATA EVENT S.R.L.	chiria utilajului	6,1
24	AROMA S.A.	chiria utilajului în afara Centrului	7,9
25	Inovație în educație de Performanță A.O.	chiria utilajului în afara Centrului	22,8
26	CENTRUL DE DREPT AL FEMEILOR A.O.	chiria utilajului în afara Centrului	10,3
Total			2354,4

Venitul din întreținerea teritoriului, chiria spațiului, a spațiului amenajat, utilizarea instalațiilor în 2023 a constiuit 471,4 mii lei. Detalii pe aceste tipuri de venit și clienți sunt prezentate în tabelele nr. 4 – 7.

Tabelul nr.4. Venit din întreținerea teritoriului

Nr. d/o	Denumirea companiei	Serviciul prestat: întreținerea teritoriului	Suma, mii lei
1	Lorinvest S.R.L.		40,5
2	Regata Imobiliare S.R.L.		25,0
3	Etichet Invest S.R.L.		24,5
4	Sinax S.R.L.		3,6
Total			93,6

Tabelul nr.5. Venit din chirie spații

Nr. d/o	Denumirea companiei	Serviciul prestat	Suma, mii lei
1	Orange S.A.	chirie spațiu	24,6
Total			24,6

Tabelul nr.6. Venit din utilizarea rețelelor de energie electrică și apă

Nr. d/o	Denumirea companiei	Serviciul prestat: utilizarea rețelelor	Suma, mii lei
1	Anat Orli S.R.L.		28,0
2	Finpar Invest S.R.L. ICS		3,2
3	Regata Imobiliare S.R.L.		11,9
4	Lorinvest S.R.L.		14,6
5	Teatrul Ion Creangă		3,2
6	Centrul Sportiv de pregătire a loturilor		8,4
7	Clubul Montan din RM		0,1
8	Denfil S.R.L.		1,6
9	Moldcell		13,7
10	Regata Event S.R.L.		155,6
11	Etichet Invest S.R.L.		0,5
12	Orange S.A.		3,7
13	Agenția Servicii Publice		2,8
Total			247,3

Tabelul nr.7. **Venit din chirie spațiu amenajat**

Nr. d/o	Denumirea companiei	Serviciul prestat, chirie spațiu amenajat	Suma, mii lei
1	Denfil S.R.L.	Venit din	37,2
2	Regata Event S.R.L.		68,8
Total			106,0

Veniturile din activitatea financiară au fost obținute datorită diferenței de curs valutar favorabil și au constituit în anul raportat 237,3 mii lei, cu 85,6 mii lei mai mult decât în anul precedent.

Veniturile din activitatea excepțională au constituit 1058,8 mii lei, cu 5121,8 mii lei mai puțin decât în anul 2022, în mare parte din cauza că în luna octombrie a anului 2022 a fost închis Centrul de Plasament Temporar pentru Refugiați, care a activat în cadrul societății din luna martie 2022, generând în perioada de gestiune precedentă încasări pentru menținerea funcționării acestuia.

Un alt articol de venituri care a apărut în octombrie 2023 este cel aferent activității Secției pentru organizarea participării la Expoziția mondială OSAKA 2025. Finanțarea activității secției a generat venituri de 178,4 mii lei.

Alte venituri aferente activității excepționale, obținute în anul 2023:

- venitul din compensarea consumului de gaze naturale – 18,4 mii lei;
- venitul din compensarea de impozit pe bunuri imobiliare – 31,6 mii lei;
- venitul din transmiterea cu titlu gratuit a bunurilor rămase după închiderea CPTR, conform scrisorii CSE, Centrul unic de gestionare a crizei nr. 3 din 04.01.2023 – 431,1 mii lei;
- venitul aferent amortizării imobilizărilor corporale primite în gestiune cu titlu gratuit – 128,3 mii lei;
- venitul aferent amortizării mijloacelor fixe Expo - 2020 Dubai – 137,6 mii lei, dintre care venitul din transmiterea cu titlu gratuit a instrumentelor muzicale rămase din pavilionul RM în Dubai, conform Procesului-verbal din. 30.06.2023 al Comitetului organizatoric (creat prin HG 134 din 07.02.2018) – 55,2 mii lei;
- venitul aferent amortizării mijloacelor fixe CPTR – 128,3 mii lei;
- venit din compensarea pierderilor din alte evenimente excepționale (compensarea daunei materiale în urma incendiului în Pavilionul nr.3) – 43,7 mii lei;
- alte venituri (din realizarea mijloacelor fixe și altor materiale reziduuri, din decontarea valorii activelor imobilizate primite cu titlu gratuit 2003 în mărimea amortizării calculate) – 121,2 mii lei.

b) Cheltuieli

Cheltuielile întreprinderii în anul 2023 au constituit 21001,2 mii lei, cu 2465,2 mii lei mai mult decât în anul 2022.

Aferent activității ordinare, au fost înregistrate cheltuieli în valoare de 19695,9 mii lei. Acestea includ și cheltuielile privind creanțele comerciale compromise (companii lichidate, în proces de insolvență, cu termen de prescripție mai mare de 3 ani) în sumă de 614 mii lei, inclusiv crearea provizioanelor – 574,9 mii lei.

Majorarea cheltuielilor operaționale față de perioada similară a anului 2022 a fost influențată în mare parte de următoarele articole:

Fondul de salarizare (inclusiv concedialele și premiile) a constituit 7620,2 mii lei, cu 4150,6 mii lei sau cu 119,6% mai mult în comparație cu anul precedent, exclusiv salariul pentru activitatea CPTR. Datorită activității expoziționale ample și rezultatelor pozitive s-au majorat și premiile achitate angajaților.

S-au majorat cu 20,7 mii lei cheltuielile pentru incapacitate temporară de muncă, achitate din contul angajatorului. *Cheltuielile privind indemnizațiile Consiliului societății, Comisiei de cenzori și secretarului Consiliului societății* au constituit 403,5 mii lei, cu 235,7 mii lei mai mult, deoarece a apărut ca articol de cheltuieli doar în al doilea trimestru al anului 2022, precum și datorită majorării salariului minim pe țară în condițiile HG 854/2022, până la 4000 lei.

Cheltuielile privind contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii, aferente activității ordinare s-au majorat cu 1108,3 mii lei, ajungând la 2061,7 mii lei.

Pentru remunerarea conform contractelor de muncă de prestări servicii s-au cheltuit 144,1 mii lei, ceea ce este cu 85,4 mii lei mai mult, în legătură cu majorarea volumului de munci în cadrul activității expoziționale.

Cheltuielile aferente serviciilor comunale (energie electrică, gaz, apă și canalizare) au constituit 913,6 mii lei, crescând cu 492,5 mii lei, în special din cauza că în perioada similară a anului 2022 spațiile interioare ale întreprinderii au fost folosite într-un mod specific: până în februarie – pentru activitatea Centrului Covid-19, după care, până în octombrie – pentru funcționarea Centrului de Plasament Temporar pentru Refugiați. Cheltuielile comunale generate de ultimul (CPTR) se regăsesc în alt articol de cheltuieli, în anul 2022: *Cheltuieli din serviciile de asigurare a funcționalității Centrului de plasament*, care lipsesc în 2023 datorită închiderii acestuia în octombrie 2022.

Au crescut cheltuielile pentru *reparația și întreținerea mijloacelor fixe* – cu 149,1 mii lei, și pentru *reparația și întreținerea de OMVSD* – cu 5,2 mii lei, constituind în total pentru perioada de raport 256,6 mii lei.

Cheltuielile pentru *serviciile de pază* atât a bunurilor Centrului cât și pe duratele expozițiilor pentru perioada de raport au constituit în total 846 mii lei, majorându-se cu 147,9 mii lei sau cu 21%. Această creștere se explică prin mai multe cauze: imposibilitatea de a selecta o agenție de pază la prețuri mai mici, deoarece întreprinderile de stat și societățile pe acțiuni cu capital majoritar de stat sunt obligate prin lege să contracteze numai întreprinderi de stat care prestează servicii de pază, iar prețul la serviciul contractat în anul 2023 s-a majorat. De asemenea,

contractarea pazei suplimentare la expozițiile desfășurate pe spațiile proprii (de care, în perioada similară a anului precedent nu a fost nevoie din lipsă de evenimente) a condus la creșterea cheltuielilor aferente acestui capitol.

Cheltuielile de *publicitate și marketing* au crescut cu 559,7 mii lei, constituind 905,3 mii lei în anul 2023. Aceste cheltuieli au crescut considerabil față de perioada similară a anului precedent, la fel, fiind dictate de necesitățile activității expoziționale după reluarea proiectelor vechi, dar și lansarea altelor noi (“Eco & Green Expo”, ”Anreprenor Expo”, spre exemplu).

Cu privire la *alte cheltuieli pentru pregătirea și desfășurarea expozițiilor*, precum diverse servicii, inclusiv de decor, de design, de curățenie la expoziții, de moderare a ceremoniilor și pentru programe artistice și alte servicii pentru desfășurarea expozițiilor, C.I.E. Moldexpo S.A. a cheltuit 785,4 mii lei, cu 576,1 mii lei mai mult decât în anul precedent. Cele mai mari sume la acest articol (*alte cheltuieli pentru pregătirea și desfășurarea expozițiilor*) au fost contractate pentru serviciile de chirie și construcție a standurilor companiilor participante la expoziții (433,2 mii lei) și servicii de curățenie în cadrul expozițiilor, precum și curățarea planșetelor OCTANORM (289,4 mii lei). În acest context, de menționat că cheltuielile suplimentare pentru serviciile aferente montării - demontării standurilor, de chirie a echipamentului expozițional au fost acoperite integral din contul participanților.

Cheltuielile pentru serviciile de decor ale expozițiilor (inclusiv construcția și amenajarea standurilor individuale, 160,5 mii lei) în valoare de 250,5 mii lei și *cheltuielile pentru serviciile de design* (277,3 mii lei) nu au avut analog în perioada similară a anului precedent, din lipsa de evenimente. Activitatea amplă de organizare și desfășurare a expozițiilor din anul 2023 au făcut indispensabile aceste cheltuieli.

Pentru *convorbirile telefonice și utilizarea internetului* s-a cheltuit mai mult cu 7 mii lei, din nou, datorită necesității contractării mai multor abonamente de utilizare a rețelei mobile.

Impozite și taxe calculate au crescut cu 27,2 mii lei, fiind de 416 mii lei.

Cheltuielile pentru ajutorul material au constituit 488,4 mii lei, cu 199,3 mii lei mai mult decât în anul 2022. Ajutoarele materiale s-au acordat în conformitate cu prevederile Contractului Colectiv de Muncă.

În anul de raportare pentru *serviciile juridice* s-au achitat 300 mii lei, la fel ca și în anul precedent.

Cheltuielile pentru salubritatea teritoriului au constituit în perioada de raport 140,2 mii lei. Acestea au lipsit ca articol de cheltuieli în primele trei trimestre din anul 2022 datorită faptului că aceste cheltuieli au fost totalmente legate de activitatea CPTR, care a funcționat până în octombrie 2022, perioadă în care C.I.E. Moldexpo S.A. nu a avut expoziții.

La articolul *Alte cheltuieli generale și administrative* în 2023 a apărut un articol nou, și anume, cheltuieli pentru servicii de SSM (Servicii de securitate și sănătate a muncii). C.I.E. ”Moldexpo” S.A. a contractat aceste servicii de la firma ”SSM Expert” care prestează servicii de consultanță de specialitate în domeniul securității și sănătății în muncă. Până la contractare, în statele de personal ale C.I.E. ”Moldexpo” S.A. era prevăzut un specialist SSM. Cheltuielile pentru acest serviciu au însumat 36,9 mii lei.

Uzura obiectelor de mică valoare și scurtă durată a crescut în 2023 cu 95,9 mii lei, ajungând la 125,4 mii lei, cauzate de procurarea și darea în exploatare a unor articole noi.

Pentru *serviciile de audit și consultanță* în 2023 s-a cheltuit mai mult cu 5,5 mii lei față de anul 2022.

De asemenea, în anul 2023 s-au mai efectuat următoarele cheltuieli pentru servicii:

- instalarea sistemului de semnalizare și pază – 51,7 mii lei;
- servicii de deservire tehnică pentru motostivuator – 14,8 mii lei;
- serviciile executorului judecătoresc – 5 mii lei;
- Studiul de fezabilitate pentru delimitarea terenurilor – 12,5 mii lei;
- servicii de salubritate a zonei "Aventura Parc" – 13,3 mii lei;
- servicii de verificare și montare a contoarelor de gaz – 13,6 mii lei;
- servicii de deservire condiționere – 11,7 mii lei;
- servicii de deservire printere, echipament IT – 3 mii lei;
- pentru testare tehnică auto, vulcanizare, evaluare auto – 3,7 mii lei;
- servicii de deratizare – 3 mii lei;
- servicii informaționale – 10,9 mii lei, cu 5,7 mii lei mai mult, de asemenea datorită sporirii activității de bază a întreprinderii.

Totodată, la unele articole de cheltuieli s-au înregistrat diminuări:

Uzura mijloacelor fixe și a activelor nemateriale, amortizarea investițiilor imobiliare s-a redus cu 111,9 mii lei din cauza transmiterii unor mijloace fixe care au rămas în urma activității Centrului de Plasament Temporar pentru Refugiați (CPTR).

Cheltuielile de materiale, la fel, s-au micșorat cu 136,2 mii lei, fiind de 454,7 mii lei, în comparație cu 590,7 mii lei în anul 2022. Aceste cheltuieli în anul 2022 au fost mai mari ca urmare a casării mai multor materiale uzate, rămase după activitatea Centrului Covid-19 și CPTR.

Pentru *pregătirea profesională și participări la seminare* s-au cheltuit 18,5 mii lei, cu 1,6 mii lei mai puțin decât în perioada similară a anului 2022. În anul 2023, C.I.E. Moldexpo S.A. a organizat pentru angajații din administrație, contabilitate și secția expoziției cursuri de însușire a programului Excel, nivel avansat, cunoștințe necesare și utile în activitatea cotidiană a specialiștilor întreprinderii.

Cheltuielile din activitatea excepțională s-au redus cu 6839,1 mii lei, fiind de 923,6 mii lei. Cauza: în perioada de raportare curentă lipsesc totalmente cheltuielile legate de participarea C.I.E. "Moldexpo" S.A. la expoziția mondială Expo - 2020 Dubai, precum și cele legate de menținerea funcționalității Centrului de Plasament Temporar pentru Refugiați care a activat în perioada martie - octombrie 2022.

Astfel, în componența cheltuielilor excepționale intră: valoarea contabilă a bunurilor rămase de la CPTR și transmise cu titlu gratuit în sumă de 431,1 mii lei, precum și cheltuielile suportate

aferente mijloacelor intrate pe seama subvențiilor (pentru participarea la Expo - 2020 Dubai și pentru CPTR).

Din luna octombrie a anului 2023, au început pregătirile pentru participarea la expoziția mondială Expo - 2025 Osaka, care au generat cheltuieli în sumă de 178,4 mii lei.

Cheltuielile din activitatea financiară s-au majorat cu 290,2 mii lei și au constituit 381,7 mii lei, ca rezultat al deprecierei euro. Caracterul internațional al expozițiilor determină stabilirea în valută europeană a prețurilor pentru serviciile C.I.E. „Moldexpo” S.A. La sfârșitul perioadei de gestiune, Societatea a înregistrat pierderi financiare în sumă de 112,9 mii lei, din cauza deprecierei valutei euro.

c) Rezultatul financiar

Datorită relansării activității expoziționale în volum deplin, C.I.E. „Moldexpo” S.A. a obținut anul 2023 un profit net de până la imozitare în sumă de 4327,7 mii lei. Rezultatul pozitiv se datorează creșterii veniturilor din vânzări la expozițiile desfășurate de C.I.E. „Moldexpo” S.A. pe spațiile proprii, la fel și majorării veniturilor din darea în locațiune a spațiilor proprii și a utilajului expozițional către terți pentru organizarea și desfășurarea altor evenimente.

Profitul net al perioadei de gestiune pentru anul 2023, după plata impozitului pe profit (684,0 mii lei) constituie 3643,4 mii lei. Luând în considerare corecțiile anilor precedenți, precum și pierderile neacoperite ale anilor precedenți în mărime de 95,8 mii lei și 703,7 mii lei respectiv, profitul net pentru perioada de gestiune constituie 2843,9 mii lei.

Situațiile financiare sunt întocmite în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate. Abateri de la principiile de bază și caracteristicile calitative prevăzute în Standardele Naționale de Contabilitate nu au fost comise.

II.1.4. Analiza creanțelor și datoriilor

Analiza creanțelor

Valoarea totală a creanțelor C.I.E. ”Moldexpo” S.A. la 31.12.2023 denotă o scădere cu 976,4 mii lei față de începutul anului de gestiune. La fel și rata creanțelor în valoarea totală a activelor înregistrează o mică descreștere, cu 0.02 pp.

Creanțele comerciale constituie 419,8 mii lei, cu 425,3 mii lei mai puțin comparativ cu începutul perioadei de gestiune. Reducerea creanțelor comerciale se datorează creării provizioanelor aferente creanțelor compromise în scopul furnizării informației relevante și cu valoare reală pentru utilizatori. Alte creanțe curente s-au micșorat cu 551,1 mii lei față de începutul perioadei de gestiune datorită achitării acestora.

Analiza datoriilor

La sfârșitul perioadei de gestiune a anului 2023, C.I.E. ”Moldexpo” S.A. a înregistrat datorii pe termen lung în valoare de 10736,3 mii lei. Această sumă reprezintă finanțarea cu destinație specială pentru organizarea participării țării la Expoziția mondială OSAKA – 2025.

Valoarea datoriilor curente ale C.I.E. „Moldexpo” S.A. la situația din 31.12.2023 constituie 2570,0 mii lei, cu 4728,3 mii lei mai puțin comparativ cu situația din 31.12.2022, care se datorează stingerii datoriilor create ca rezultat a finanțării cu destinație specială pentru Expo – 2020 Dubai. Avansurile curente au înregistrat o mică scădere față de începutul perioadei de gestiune cu 1,3 mii lei, primite pentru expozițiile „Beauty”, „Moldagrotech spring”, care se desfășoară în perioada februarie-martie 2024.

Datoriile față de buget la data de 31.12.2023 constituie 247,7 mii lei, dintre care datoriile privind impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător – 204,0 mii lei, plata cărora s-a efectuat în primul trimestru al anului 2024. Alte datorii față de buget includ impozitul pe venit la sursa de plată, taxa pentru amenajarea teritoriului și pentru dispozitive publicitare, ecologică, calculate pentru trimestrul IV, plată cărora s-a efectuat în luna ianuarie 2024.

II.1.5. Analiza rezultatelor financiare și rentabilității

În 2023, C.I.E. „Moldexpo” S.A. a înregistrat un profit net în mărime de 3643,4 mii lei, ceea ce reprezintă primul rezultat pozitiv de după perioadele excepționale, cauzate de pandemie și criza refugiaților. Această creștere se datorează atât vânzărilor, influențată de revenirea la activitatea expozițională de amploare a C.I.E. „Moldexpo” S.A., dar și a economiilor.

Nivelul rentabilității veniturilor din vânzări (raportul procentual dintre profitul brut (14148,9 mii lei) și venitul din vânzări (23753,4 mii lei) (rând 030/rând 010) în 2023 constituie 59,7%.

Rentabilitatea activelor (economică), (raportul dintre profitul /pierdere) până la impozitare (rând 160) și valoarea medie a activelor totale) la C.I.E. „Moldexpo” S.A. înregistrează o valoare ridicată de 7,12%, mai mare decât cel optim (5%) cu 2 p.p.

Rentabilitatea capitalului propriu (raportul dintre profitul (pierdere) net până la impozitare (rând 160) și valoarea medie a capitalului propriu) în 2023 a constituit 8,9%, ceea ce demonstrează o rentabilitate considerată bună în sectorul real, dar nu este atins nivelul optim de 15%.

II.1.6. Analiza activelor disponibile și rotației acestora

Spre deosebire de anul 2022 în care în structura activelor entității prevalau activele circulante, a căror pondere constituiau 54% din activele disponibile, la sfârșitul perioadei de gestiune a anului 2023 situația s-a schimbat. În structura activelor Societății prevalează activele imobilizate, a căror pondere constituie 52,5%. Această restructurare se datorează sumei de 10 mln. lei (creanțe pe termen lung), care reprezintă sumă destinată finanțării pentru participarea la Expoziția mondială OSAKA – 2025. La începutul anului 2022, ponderea majoritară o reprezentau activele imobilizate (82,6% din totalul activelor). Aceasta scădere a activelor imobilizate se datorează transmiterii (în gestiunea APP) de la balanța întreprinderii a terenurilor, a căror valoare la începutul perioadei de gestiune constituiau 117 milioane lei.

Dacă din activele circulante se exclud activele pentru proiectul OSAKA – 2025, atunci ponderea activelor circulante va constitui 42% din totalul activelor.

Datorită scăderii creanțelor curente, rata de colectare a creanțelor curente s-a redus la 122 zile, față de 384 zile în anul 2022.

În cursul anului 2023, s-a redus mărimea creanțelor, astfel, la finele anului 2023 rata creanțelor în valoarea totală a activelor s-a redus cu 0,05.

C.I.E. Moldexpo S.A. RAPORTUL de activitate pe anul 2023

Alte categorii de active, cum ar fi stocurile și numerarul, reprezintă cote, respectiv de 4,7% și 29 % din totalul activelor disponibile la sfârșitul anului 2023.

II.1.7. Analiza surselor de finanțare

Capitalul propriu a constituit 76,0% din totalul pasivelor, reducându-se cu 8 puncte procentuale, din cauza majorării datoriilor pe termen lung, și anume, a finanțărilor cu destinație specială ce urmează a fi primite pentru pregătirea și participarea la Expoziția mondială OSAKA-25.

Structura datoriilor curente este formată din: datorii comerciale – 10,9%, avansuri primite – 16,1%, datorii față de buget – 9,6%, alte datorii (inclusiv și finanțarea cu destinație specială redirecționată pentru organizarea participării la Expoziția Osaka 2025) – 63,4%.

II.1.8. Analiza nivelului de lichiditate și fluxurilor de numerar

Lichiditatea curentă (interval optim 2,0-2,5) la începutul anului 2023 a constituit 3,46 și spre finele anului a constituit 10,34, atestând o majorare, rezultată în urma reducerii datoriilor pe termen scurt odată cu rambursarea către bugetul de stat a sumei finanțărilor cu destinație specială neutilizată (economisită) aferentă participării la Expo DUBAI 2020.

Lichiditatea absolută (numerar/datorii curente - interval optim 0,2-0,25) – acest indicator a înregistrat la finele anului 2023 o valoare de 6,32, comparativ cu 1,95 la începutul anului, fiind, de asemenea, în creștere cu 4,37.

Lichiditatea curentă și lichiditatea absolută demonstrează că C.I.E. ”Moldexpo” S.A. la finele anului 2023 era aptă de a-și achita în totalitate datoriile curente.

III. Indicatorii nefinanciari de performanță, relevanți pentru activitatea entității

III.1. Activitatea expozițională

Activitatea expozițională este de bază la C.I.E. „Moldexpo” S.A. și cuprinde în linii mari organizarea propriilor evenimente, darea în chirie a pavilioanelor și a utilajului expozițional, construcția pe spațiile proprii și terțe a infrastructurii evenimentelor.

Anul 2023 s-a distins prin faptul că, după situațiile de crize mondiale, a fost primul an când activitatea expozițională a fost desfășurată la capacitatea maximă, ca în anii prepandemici. În 2023, C.I.E. ”Moldexpo” S.A. a organizat 16 expoziții și 5 târguri, adică 21 evenimente în total. Pentru comparație, în anii 2019 și 2018 – ultimii din perioada prepandemică și cu rezultate înalte – programul expozițional număra 18 evenimente total, inclusiv 14 expoziții și 4 târguri. O comparație cu anul precedent nu este relevantă, deoarece în 2022 pe spațiile C.I.E. „Moldexpo” S.A. a funcționat până în luna noiembrie Centrul de Plasament Temporar pentru Refugiați, din care cauză, activitatea expozițională a fost desfășurată, cu greu, pe spații terțe și reluată în mod normal abia spre finele anului, soldându-se cu 9 evenimente (4 expoziții și 5 târguri).

Anul 2023 a fost marcat de un avânt al activității expoziționale, care a cuprins 21 evenimente de pe agenda proprie, precum urmează:

- 16 expoziții internaționale specializate: BEAUTY, MOLDA GROTECH spring, MOLDENERGY, MOLDCONSTRUCT, TOURISM & TRAVEL EXPO, FOOD & DRINKS, FOOD TECHNOLOGY, PACKAGING DEPOT, KID’S EXPO, ECO GREEN EXPO, MOLDMEDIZIN & MOLDDENT, EXPO MOBILA, FASHION EXPO, MOLDA GROTECH autumn, FARMER, ANTREPRENOR EXPO.
- 5 târguri: Târgul de Primăvară, Târgul de Florii, Târgul Școlar, Toamna de aur, Târgul de Crăciun.

Totuși, prezintă interes dinamica activității expoziționale în raport cu anul precedent, care este reflectată în tabelul de mai jos:

Indicator	Anul 2022	Anul 2023	Diferența	Dinamica, %
Numărul de expoziții	9	21	12	133,3%
Veniturile, mii lei	3809,2	20927,6	17118,4	449,4%
Spațiile contractate, netto (m.p.)	6245	19880	13635	218,8%
Numărul de participanți,	889	1082	193	21,71%
inclusiv: autohtoni	878	975	97	11,04%
de peste hotare	11	107	96	872%

Dinamica în creștere a tuturor indicatorilor demonstrează încă o dată cât de importantă este infrastructura expozițională profesională pentru organizarea evenimentelor specializate.

Este de explicat diferența mică a numărului de participanți, inclusiv autohtoni, în raport cu decalajul mare la indicatorii de spații, venituri, participanți de peste hotare. Și anume: în 2022, în scopul promovării produselor autohtone, dezvoltării relațiilor comerciale și facilitării relației directe producător-consumator, la indicația Guvernului, C.I.E. ”Moldexpo” S.A. a organizat târgul «Satul meu». Acesta s-a desfășurat în derulare, la fiecare weekend, pe perioada 3 septembrie – 27 noiembrie (la început – pe spațiile „Moldexpo”, după care – în Piața Marii Adunări Naționale), perioadă în care s-au perindat foarte mulți producătorilor agricoli din raioane. Numărul de participanți per total pe târg a însumat datele înregistrate la fiecare ediție de weekend, aceasta fiind, astfel, o cifră de statistică, în cazul omiterii căreia coraportul dintre toți indicatorii nu s-ar deosebi tare. Dat fiind că acest târg a fost ca o măsură dictată de situația excepțională, în 2023 nu a fost reluat.

Programul expozițional pe anul 2023 a inclus toate proiectele de pe agenda de până la pandemie, dar și două expoziții noi: ”Antreprenor Expo”, lansată la finele anului 2022 și ”Eco & Green Expo” – în premieră.

De menționat că, în perioada de restricții și lipsei de acces la spațiile și dotările proprii (martie 2020 – octombrie 2022), doar 5 proiecte din evenimentele tradiționale, și anume, expozițiile ”Beauty”, ”Moldagrotech”, ”Farmer”, ”Kid’s Expo” și Târgul școlar au putut fi desfășurate, uneori, pe spații terțe. Restul, 12 evenimente, au fost organizate în 2023 după trei ani de pauză, ceea ce este foarte anevoios și, practic, echivalează cu un start de la zero. Cel mai dificil a fost procesul de atragere spre participare a agenților economici, pentru care sunt necesare

argumente convingătoare și serioase, precum și fortificarea pe toate aspectele, investiții mai mari în publicitate, design și amenajări, programe conexe etc.

Toate cele 21 evenimente planificate au fost realizate, înregistrând performanțe și, în majoritatea covârșitoare – depășirea indicatorilor planificați: număr de participanți, spațiu vândut, dar mai ales venituri. La o singură expoziție, ”Fine Food Expo”, nu s-a reușit atingerea obiectivelor propuse, deși evenimentul a avut un conținut bogat și un aspect vizual foarte bun.

Data fiind reluarea, practic de la zero, a activității expoziționale, prezintă interes analiza fiecărei expoziții în parte, prin prisma indicatorilor de performanță.

Activitatea expozițională a C.I.E. Moldexpo S.A. a debutat în anul 2023 cu Expoziția internațională specializată de cosmetice, parfumerie și echipamente pentru industria frumuseții “Beauty”, ajunsă la ediția a 25-a, care a avut loc în perioada 2-5 martie 2023. Expoziția a ocupat toate spațiile disponibile la acel moment ale C.I.E. Moldexpo S.A. și anume, pavilionul central și pavilionul nr.2. Suprafața expozițională închiriată de participanți a constituit 1725 m.p. Venitul realizat de la expoziția “Beauty” a fost de 3235,6 mii lei.

Rezultatele obținute la expoziția „Beauty - 2023”:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinire, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	1600	1725	108
2.	Numărul de firme participante, unit.	80	95	119
3.	Încasări, euro	141600	174138	123
4.	Încasări din vânzarea de bilete de intrare, lei		312700	

Al doilea mare eveniment, organizat în anul 2023 de C.I.E. Moldexpo S.A., a fost Expoziția internațională specializată de mașini, echipamente și tehnologii pentru complexul agroindustrial „Moldagrotech spring - 2023”. În cadrul acesteia a avut loc un iarmaroc specializat, Târgul de primăvară.

Expoziția s-a desfășurat în pavilionul nr.2 și pe spațiile exterioare expoziționale. Suprafața totală vândută participanților a constituit 3703 m.p.

Târgul de primăvară a ocupat o suprafață de 551 m.p. în pavilionul nr.3, unde și-au expus ofertele 34 de producători de material săditor, semincer și plante decorative.

Veniturile înregistrate au constituit 2833,7 mii lei de la expoziția „Moldagrotech spring - 2023” și 301,7 mii lei de la iarmaroc.

Rezultatele obținute de la expoziția „Moldagrotech spring 2023”:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	2850	3703	130
2.	Numărul de firme participante, unit.	70	80	114
3.	Încasări, euro	141100	168058	119

În perioada 30 martie – 2 aprilie, după o pauză de trei ani, au avut loc alte două expoziții mari: „Moldenergy” și „Moldconstruct”. Expozițiile beneficiază de susținerea Ministerului Energiei și Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Expozițiile au ocupat pavilioanele central și nr.2 și spațiile exterioare ale C.I.E. ”Moldexpo”, întrunind circa 130 de producători, importatori și distribuitori locali și străini din Republica Moldova, Italia, Polonia, România, Ucraina și Turcia. La ediția din 2023 s-a reușit atragerea partenerilor generali, ceea ce reprezintă un succes mare (contribuția partenerilor se răsfrânge, în mod deosebit, asupra veniturilor expozițiilor), și anume: la expoziția “Moldenergy” – firma Energen Lux S.R.L. și la expoziția „Moldconstruct” – firma Construct Depo.

Veniturile obținute de la acestea au fost de 2956,9 mii lei.

Rezultatele obținute la expoziția „Moldenergy-2023”:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	800	976	122
2.	Numărul de firme participante, unit.	45	40	89
3.	Încasări, euro	56350	85472	152

Rezultatele obținute la expoziția „Moldconstruct-2023”:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	1500	1145	76
2.	Numărul de firme participante, unit.	70	80	114
3.	Încasări, euro	81600	88854	109

În luna aprilie 2023, cu suportul Ministerului Culturii al Republicii Moldova, C.I.E. ”Moldexpo” S.A. a organizat Expoziția internațională specializată ”Tourism & Travel Expo”. Expoziția a fost reluată după o pauză de trei ani și s-a distins printr-un conținut bogat și variat:

C.I.E. Moldexpo S.A. RAPORTUL de activitate pe anul 2023

oferte turistice din Republica Moldova, Bulgaria, Georgia, Polonia, România; activități de afaceri – seminare, mese rotunde, workshopuri; programe artistice naționale; concursuri tematice, precum „Casa Părintească”, organizat cu susținerea financiară a Ministerului Culturii, Miss Tourism, altele.

În aceeași perioadă, în incinta pavilionului nr. 3, s-a desfășurat Târgul de Florii.

Veniturile încasate din cele două evenimente au constituit 1628,2 mii lei.

Rezultatele obținute la expoziția „Tourism & Travel Expo-2023”:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	750	767	102
2.	Numărul de firme participante, unit.	50	31	62
3.	Încasări, euro	53000	71319	134

La mijlocul lunii mai a anului 2023, cu susținerea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova, au fost organizate paralel trei expoziții mari: ”Fine Food Expo”, ”Food Technology” și ”Packaging Depot”. Aceste trei expoziții conceptual diferite însumează realizările și inovațiile din industria alimentară, de prelucrare, de stocare, ambalare etc. Venitul obținut de la aceste trei expoziții a fost de 1354,9 mii lei.

La expoziția ”Fine Food Expo - 2023” au fost prezentate produse alimentare, inclusiv noutăți ale pieții, accesorii, veselă, vestimentație pentru domeniu. Expoziția a fost reformatată conform tendințelor moderne, incluzând diverse zone, precum „Crazy Kitchen” (partener: rețeaua de supermarketuri LINELLA); Streed Food Fest, unde companiile de alimentație publică au pregătit bucate pentru vizitatori. Pentru copii, unul din liderii producătorilor de înghețată din Republica Moldova, cunoscut sub brandul Sandra, a organizat o zonă de distracții Sandra Ice Cream World.

Participanții au rămas mulțumiți privind scopurile propuse la expoziție (vânzări, extinderea contactelor de afaceri, altele).

Deși expoziția a avut un conținut bogat și un aspect vizual foarte bun, din păcate, nu s-a reușit atingerea indicatorilor planificați. De remarcat că, atragerea participanților la această expoziție totdeauna a fost anevoioasă, din mai multe considerente. Cum ar fi: numărul mare de magazine alimentare din oraș, angajamentele deja stabilite dintre furnizori și magazine care presupun livrări regulate, în cantități stabilite, conform capacităților producătorilor (deci, pentru expoziție este necesară producere în plus), exponatele care reprezintă produse perisabile, altele. Dar cel mai nefast impact asupra expoziției l-a exercitat pauza mare de trei ani, timp în care în oraș au luat naștere și s-au dezvoltat târgurile de weekend care au atras majoritatea producătorilor mici și mijlocii, pentru care expoziția „Fine Food” și-a pierdut actualitatea. De menționat că, în ultimul timp în municipiul Chișinău au luat amploare tot felul de sărbători și activități care, de fapt, conțin și târguri alimentare, festivaluri gastronomice etc. Toate acestea crează o concurență acerbă pe segmentul evenimentelor cu tentă alimentară. Totuși, în pofida C.I.E. Moldexpo S.A. RAPORTUL de activitate pe anul 2023

rezultatelor sub așteptări, expoziția a fost de succes, poziționându-se ca un eveniment specializat, cu destinația B2B. Dar, rezultatele modeste ale expoziției denotă necesitatea unui studiu mai profund al tematicii, al așteptărilor participanților și căutarea soluțiilor de a o face pe viitor populară și atractivă pentru toți cei implicați, atât participanți cât și vizitatori.

Rezultatele obținute de la expoziția „Fine Food Expo - 2023”:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	800	443	55
2.	Numărul de firme participante, unit.	70	47	67
3.	Încasări, euro	44130	20668	47

Expoziția internațională specializată “Food Technology” în anul 2023 a inclus o ofertă bogată de tehnologii, mașini, echipamente pentru producerea alimentelor, procesarea cerealelor, a plantelor oleaginoase și a culturilor tehnice, a fructelor și legumelor; utilaje comerciale pentru supermarketuri, restaurante, cafenele; utilaje frigorifice ș.a. Expoziția și-a demonstrat utilitatea și eficiența prin numărul mare de tranzacții comerciale, inițiate chiar în standurile participanților, dar cu efecte de durată pentru afaceri.

Rezultatele obținute la expoziția „Food Technology-2023”:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	700	519	74
2.	Numărul de firme participante, unit.	30	10	33
3.	Încasări, euro	45900	46220	101

Din punct de vedere economic, rezultatele obținute sunt mai slabe decât cele prognozate în ceea ce privește spațiul expozițional vândut firmelor participante, dar și un număr mai mic de participanți. Acestea, însă, nu au influențat (negativ) veniturile, obiectiv care a fost realizat la nivelul planificat.

La expoziția „Packaging. Depot”, entitățile participante au acoperit domeniile: mașini și utilaje pentru fabricarea ambalajelor, utilaje și linii tehnologice pentru ambalare, materii prime și semifabricate pentru producerea ambalajelor, etichete pentru ambalaje, producerea și designul acestora, precum și utilaje de ridicare și transportare a producției. Practic, toți participanții și-au atins scopurile propuse la expoziție, în special completarea portofoliului de contacte și contracte de parteneriate.

Sub un alt aspect, toți indicatorii de performanță conform concepției acestei expoziții au fost realizați în proporții de peste 100%.

Rezultatele obținute la expoziția „Packaging. Depot - 2023”:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	200	206	103
2.	Numărul de firme participante, unit.	12	13	108
3.	Încasări, euro	11300	13632	120

În fiecare an, cu excepția anilor de pandemie, în luna iunie, cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, C.I.E. Moldexpo S.A. desfășoară Expoziția-festival de mărfuri și servicii pentru copii „Kid’s Expo”.

În anul 2023, evenimentul a fost organizat cu suportul Ministerului Sănătății care s-a implicat plenar în activitățile conexe (seminare, prezentări, lecții etc.). Expozanții în mare parte au fost producători și distribuitori de îmbrăcăminte pentru copii și gravide, de jucării, alimente – în proporție de 64%, literatură pentru copii – 25%, restul fiind școli, centre de dezvoltare și centre de sănătate pentru copii. De menționat că, expoziția s-a bucurat de o priză deosebită la vizitatori, fiind unicul eveniment distractiv de la 1 iunie 2023 din oraș, restul fiind anulate în legătură cu desfășurarea Summitului EPC.

Rezultatele economice, obținute la expoziția „Kid’s Expo - 2023” s-au dovedit a fi foarte bune, valoarea totală a veniturilor – 366,8 mii lei – fiind aproape dublă față de plan.

Rezultatele obținute la expoziția „Kid’s Expo - 2023”:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	330	528	160
2.	Numărul de firme participante, unit.	40	43	107
3.	Încasări, euro	11800	22516	191

Încă un eveniment destinat copiilor și adolescenților a fost Târgul Școlar, desfășurat pe spațiile în aer liber de la ”Moldexpo” la finalul lunii august 2023. Acest târg a adus Societății venituri în valoare de 196,3 mii lei. Totuși, este de menționat numărul foarte mic de vizitatori care au preferat târgurile locale din raioanele municipiului Chișinău, mai comode în sensul apropierii de casă, de stațiile transportului public și de centrele comerciale mari. Numărul mare de târguri din oraș a creat o concurență cărei Târgul Școlar de la ”Moldexpo” nu a putut face față, devenind inoportun.

Expoziția “Eco & Green Expo” a fost organizată în premieră, între 8 și 10 septembrie 2023, obiectivul prioritar fiind promovarea activă a economiei verzi și circulare. Tematica expoziției “Eco & Green Expo” include tehnologiile verzi și de protecție a mediului; optimizarea și eficiența resurselor; reciclarea deșeurilor; Eco – inovațiile și Eco – etichetările;

antreprenoriatul verde și locurile de muncă verzi; mijloacele de producție a mediului și bunăstarea populației; produse și servicii Eco pentru dezvoltarea economică durabilă.

Un aport considerabil în realizarea expoziției a revenit Proiectului AO GREEN CITY LAB MOLDOVA, grație căruia s-a reușit un amplu program de afaceri pe toate 3 zile, cu speakeri notorii (secretari de stat) din cadrul Ministerului Mediului al Republicii Moldova, Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA), cu participarea unor directori de companii din domeniul ecologic, profesori universitari, designeri și studenți din domeniu.

Rezultatele pozitive demonstrează că noul proiect expozițional este unul de succes și promițător. Totuși, totdeauna rămâne loc pentru mai bine, astfel că la edițiile viitoare este necesară atragerea mai multor participanți la expoziție, implicarea mai activă a unor organizații, proiecte, structuri statale.

Rezultatele expoziției “Eco & Green Expo”:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	520	517	99
2.	Numărul de firme participante, unit.	30	24	80
3.	Încasări, euro	25850	27308	105.6
	din care finanțări nerambursabile	13900	283,7 mii lei (aprox. 14700 euro)	

O altă expoziție importantă de pe agenda C.I.E. ”Moldexpo” este “MoldMedizin & MoldDent”, organizată și desfășurată cu succes în perioada 14 – 17 septembrie 2023, după o pauză de 3 ani, din motive cunoscute, cauzate de pandemie și criza refugiaților.

Expoziția se bucură tradițional de suportul oficial al Ministerului Sănătății care se implică plenar în organizarea, în cadrul expoziției, a Zilelor sănătății. Ediția anului 2023 a însumat un șir de conferințe, seminare, utile pentru sporirea gradului de calificare a lucrătorilor medicali, dar și lecții publice întru școlarizarea populației. De asemenea, vizitatorii au putut beneficia de consultațiile medicilor specialiști (mamolog, psiholog; au făcut teste de măsurare a glucozei, măsurarea tensiunii arteriale, investigații USG ș.a.).

O acțiune aparte, desfășurată în cadrul expoziției, a fost „White Rose – Trandafirul Alb”, în scopul atenționării asupra sănătății femeilor ca garanție a unei maternități prospere, fericite și a unui viitor de succes.

Performanțele expoziției “MoldMedizin & MoldDent” în indicatori numerici:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	655	1020	156
2.	Numărul de firme participante, unit.	45	35	78
3.	Încasări, euro	62500	88976	142

Un alt proiect reluat după 3 ani de pauză a fost Expoziția internațională specializată de produse, echipamente și materii prime pentru industria ușoară ”Fashion Expo”, supranumită și Zilele Modei la MOLDEXPO, care a avut loc în perioada 5 - 8 octombrie 2023.

”Fashion Expo”-2023 s-a conturat ca un eveniment complex și de zile mari pentru industria ușoară, a modei și cea expozițională din Republica Moldova. Prin eforturile cooperare ale mai multor parteneri și participanți, ediția a XXI-a a expoziției s-a distins printr-un conținut bogat, noi abordări, design pe potrivă, participări ale personalităților notorii din lumea modei. Expoziția a însumat și un vast program de activități conexe, cu prezentări de modă și defileuri ale colecțiilor vestimentare, la organizarea cărora s-au implicat activ Asociația Patronală a Industriei Ușoare (APIUS), ZIPHouse. Atracția de top a fost programul *The Most Fashion Event*, organizat cu suportul IO Models School by Inga Ojog, la care au participat creatori de modă din țară și peste hotare, printre care celebrul designer din România, Cătălin Botezatu.

Toate activitățile au avut menirea de a avansa expoziția la un nivel calitativ superior, cu efecte benefice asupra dezvoltării ramurii. Care, în mod evident, se reflectă și asupra indicatorilor economici care au depășit indicatorii prognozați, în special cel de venituri – cel mai important.

Performanțele expoziției “Fashion Expo” în indicatori numerici:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	534	541	101,3
2.	Numărul de firme participante, unit.	46	54	117,3
3.	Încasări, euro	26500	37816	142,7

Un eveniment cu adevărat grandios care a marcat sezonul expozițional 2023, reprezintă două mari expoziții care se desfășoară tradițional paralel: „Moldagrotech (autumn)” și „Farmer”, însoțite de târgul ”Toamna de aur”. În 2023, ele au avut loc între 19-22 octombrie și au întrunit cumulativ peste 200 de participanți din 5 țări: Republica Moldova, Austria, Italia, România, Ucraina. Tradițional, “Moldagrotech” și „Farmer” sunt organizate de comun cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova și al Federației Naționale a

Fermierilor din Moldova. La ediția din 2023 s-a reușit atragerea partenerilor generali – AgroProfi S.R.L. (expoziția “Moldagrotech”) și FinComBank (expoziția „Farmer”), a căror contribuție a sporit veniturile expozițiilor.

Printre primele evenimente din istoria C.I.E. „Moldexpo”, aceste expoziții s-au extins impresionant pe parcursul anilor, au generat proiecte noi, diverse concursuri profesionale, conferințe, conturându-se într-o adevărată Săptămână agroindustrială la „Moldexpo”. Eveniment, care a devenit sinonim al stabilității în peisajul expozițional național, supraviețuind tuturor timpurilor, restriștilor, provocărilor (de remarcat că, aceste expoziții au fost printre puținele care au fost organizate și în anii de criză, 2020-2022, doar că pe spații terțe).

Deși ambele expoziții sunt dedicate domeniului agricol, totuși, conceptual ele se deosebesc.

”Moldagrotech autumn” este o expoziție internațională specializată de mașini, echipamente și tehnologii pentru complexul agroindustrial de cea mai largă aplicare. Aria tematică cuprinde, de asemenea, domeniul protecției plantelor, fertilizanti, instituții științifice specializate etc.

Performanțele expoziției “Moldagrotech autumn -2023” în indicatori numerici:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	4000	3913	97,8
2.	Numărul de firme participante, unit.	70	88	125,7
3.	Încasări, euro	189100	188089	99,5

Expoziția-târg internațională specializată de produse, utilaje, tehnologii agricole și meșteșuguri ”Farmer” se axează pe promovarea gospodăriilor fermierilor, dar și a tehnologiilor, materialelor pentru o activitate eficientă a businessului agrar. Un loc aparte revine medicinei veterinare și zootehniei. Expoziția a fost și rămâne de mare ajutor gospodăriilor țărănești și de fermieri în preocupările lor de căutare a noilor piețe de desfacere, de re tehnologizare a parcului mecanic, de școlarizare în materie de noutăți, de dezvoltare în final. De menționat că, la ediția din 2023, din anumite motive, Federația Națională a Fermierilor din Moldova nu s-a implicat în organizare, astfel că specialiștii C.I.E. ”Moldexpo” S.A. s-au descurcat cu forțe proprii. Chiar dacă indicatorul ce ține de numărul de participanți nu a fost atins, s-a reușit depășirea venitului prognozat (din contul spațiilor vândute).

Rezultatele expoziției “Farmer” în indicatori numerici:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	430	599	139
2.	Numărul de firme participante, unit.	45	69	153
3.	Încasări, euro	32750	33000	101

Aportul financiar la veniturile C.I.E. ”Moldexpo” S.A. al târgului ”Toamna de aur” a fost de 261,8 mii lei.

Încă un proiect reluat după o pauză de 3 ani, a fost expoziția ”Expo Mobila”, care a avut loc în perioada 23-26 noiembrie 2023. În pofida existenței în republică a unui număr mare de magazine de mobilă, unele cu spații impunătoare, ceea ce crează o concurență acerbă și face dificilă atragerea participanților la această expoziție, ”Expo Mobila” - 2023 a fost un eveniment de succes. Aceasta, grație faptului că echipa ”Moldexpo” a depus eforturi maxime pentru valorificarea avantajelor unui eveniment specializat și a facilitat comunicarea directă, relevarea ideilor de amenajare, a modelelor noi, dar, cel mai important – expunerea articolelor de mobilier pe un spațiu comun, cu posibilitatea de a face comparații și de a confrunța prețurile. Un punct de atracție pentru vizitatori au fost reducerile, diverse promoții, oferte speciale, printre care procurarea, direct în standuri, a articolelor de mobilier în credit cu rata 0 procente în timpul expoziției. Evident, conjugarea eforturilor organizatorilor și participanților s-a soldat cu reușite pentru ambele părți. Inclusiv indicatorii economici au fost pozitivi, cu o creștere impresionantă față de cei prognozați.

Performanțele expoziției ”Expo Mobila” în indicatori numerici:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	700	848	121
2.	Numărul de firme participante, unit.	26	27	104
3.	Încasări, euro	20880	27191	130,2

Un proiect relativ tânăr pe agenda C.I.E. ”Moldexpo” S.A. este expoziția de dezvoltare și promovare a businessului mic și mijlociu ”Antreprenor Expo”. Inițiată în 2022 de către Centrul Internațional de Expoziții ”Moldexpo”, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, expoziția contribuie la promovarea întreprinderilor mici și mijlocii, consolidarea pozițiilor acestora pe piață, încurajarea viitorilor antreprenori. Expoziția vine în ajutorul IMM-urilor facilitând stabilirea de contacte cu cumpărătorii/ furnizorii de bunuri și materii prime, extinderea parteneriatelor dintre IMM din Republica Moldova în calitate de furnizori pentru companiile internaționale, precum și dezvoltarea dialogului public privat între mediul antreprenorial și instituțiile statului.

Ediția anului 2023 a reunit peste 100 de participanți din cele mai diverse domenii, printre care:

- Industria alimentară (produse alimentare, apicole, conserve, băuturi);
- Industria ușoară (textile, articole vestimentare, încălțăminte);
- Turismul intern, agropensiuni;
- Mobilă, construcții, materiale, dotări;
- Energia alternativă, sisteme și utilaje energetice.

La ediția a II-a o noutate a expoziției a fost businessul de familie care tot mai mult se afirmă în țara noastră. Expoziția și-a atins obiectivele propuse, participanții fiind mulțumiți de rezultate. În cifre se conturează, la fel, un tablou frumos, peste așteptări.

Performanțele expoziției “Antreprenor Expo” în indicatori numerici:

Nr. d/o	Indicatori/ u.m.	Plan	Realizat	Îndeplinirea, %
1.	Spațiul expozițional ocupat, m.p.	825	827	100
2.	Numărul de firme participante, unit.	85	111	130
3.	Încasări, euro	43100	49753	115

Expoziția businessului mic și mijlociu ”Antreprenor Expo” a fost un fel de acord final al sezonului expozițional 2023, cu atât mai mult că este cu adevărat una multiramurală, incluzând cele mai diverse domenii. IMM-urile se regăsesc în toate sferele și, evident, în alte expoziții de pe parcursul anului.

A încheiat sezonul expozițional Târgul ”Crăciunul acasă” care a generat venituri în sumă de 443,5 mii lei.

Toate expozițiile și târgurile au fost desfășurate la un nivel calitativ înalt, au fost atractive ca design și amenajare, în linii mari s-au bucurat de interes și au satisfăcut așteptările părților implicate: organizatori/parteneri, participanți, vizitatori. Dar, cel mai important este că evenimentele expoziționale au contribuit, prin instrumentele care dispun, la dezvoltarea afacerilor, extinderea piețelor de desfacere, a noilor parteneriate, confirmându-și rolul de mecanisme de redresare economică.

Rezumând rezultatele activității expoziționale pentru anul 2023, se poate afirma cert că, activitatea expozițională din republică a intrat pe făgașul normal, nici un sector economic nu a rămas în afara atenției. Ba mai mult, bucură extinderea temelor abordate cu proiecte noi. Or, una dintre preocupările prioritare ale C.I.E. „Moldexpo” S.A. este îmbunătățirea activității expoziționale întru susținerea ramurilor economiei naționale, în care scop este mereu atentă și receptivă la schimbările de pe piață.

III.2. Proiecte sub patronajul Guvernului Republicii Moldova

Un proiect de anvergură îl reprezintă organizarea participării Republicii Moldova la “Expo - 2025 Osaka”, Japonia, pusă în sarcina C.I.E. „Moldexpo” S.A. de către Guvernul Republicii Moldova (C.I.E. “Moldexpo” S.A. fiind desemnat prin Hotărârea nr. 225 din 19.04.2023 operatorul național al acestui proiect).

Pentru anul 2023 a fost efectuat un volum mare de lucrări, primul fiind elaborarea planului de activitate.

În linii mari, activitatea desfășurată în 2023 s-a rezumat la următoarele :

- Conlucrarea cu Societatea de gestionare a Expoziției Mondiale ”Expo - 2025 Osaka” (în continuare - Organizatorul), întru asigurarea unei participări eficiente a Republicii Moldova la Expoziția Mondială ”Expo - 2025 Osaka”, Japonia.

C.I.E. Moldexpo S.A. RAPORTUL de activitate pe anul 2023

- Asigurarea participării reprezentanților Republicii Moldova la întrunirile anuale ale participanților internaționali la ”Expo - 2025 Osaka” și bilaterale cu Organizatorul ”Expo - 2025 Osaka”; delegația din Republica Moldova a participat la 3 întruniri anuale pentru participanții internaționali, la care au fost discutate detalii privind participarea Republicii Moldova la ”Expo - 2025 Osaka”.

- Au fost organizate 3 ședințe ale Comitetului organizatoric și 4 ședințe ale Grupului de lucru pentru pregătirea participării Republicii Moldova la Expoziția Mondială ”Expo - 2025 Osaka”.

- A fost elaborat bugetului estimativ și Devizul de cheltuieli detaliat de participare la ”Expo - 2025 Osaka”, inclusiv și Planul de finanțare. Documentele au fost aprobate de Comitetul organizatoric.

- S-au purtat negocieri cu Organizatorul privind alocarea spațiului și a asistenței tehnico-financiare pentru participarea Republicii Moldova la ”Expo - 2025 Osaka”. Au fost obținute documente, schițele pavilionului expozițional acordat.

- La 14 noiembrie 2023, a fost semnat Contractul oficial de participare a Republicii Moldova la Expoziția Mondială ”Expo - 2025 Osaka”.

- A fost creat Grupul de lucru pentru achiziții de bunuri și servicii necesare pentru organizarea participării Republicii Moldova la Expoziția mondială ”Expo - 2025 Osaka”

- A fost elaborat Caietul de sarcini și organizat concursul pentru selectarea conceptului de design (interior) al Standului național, cu elaborarea ulterioară a proiectului de construcție și de demontare. În rezultatul concursului, a fost aprobat câștigătorul.

- A fost elaborat planul Zonei comerciale pe lângă Standul național.

- A fost elaborat și aprobat proiectul Zilei naționale a Republicii Moldova la ”Expo - 2025 Osaka”.

- Au fost organizate negocieri privind desfășurarea activităților comerciale cu reprezentanții ONVV.

IV. Activitatea de întreținere și dezvoltare a infrastructurii și teritoriului

Baza tehnico-materială a Societății include spații expoziționale, pentru necesități gospodărești, dotările necesare desfășurării activității.

În anul 2023, C.I.E „Moldexpo” S.A. a dispus de trei pavilioane expoziționale (central, nr.2, nr.3), cu aria cumulativă de 5633 m.p., dintre care spații de expunere (fără birouri) – circa 4800 m.p. Anticipând evenimentele, de menționat că la începutul anului 2024, din cauza zăpezii abundente, pavilionul nr.3 – construcție provizorie, nu a rezistat și s-a prăbușit, fiind complet avariat.

La fel, C.I.E „Moldexpo” S.A. dispune de spații pentru desfășurarea evenimentelor în aer liber. Aria celui mai mare teren open space se estimează la 5650 m.p., dintre care, pe o bună parte este instalată o arcadă. Și alte terenuri de pe teritoriu sunt adaptate, la necesitate, pentru desfășurarea evenimentelor în aer liber.

Societatea dispune și de terenuri pentru parcuri care cuprind cumulativ circa 11882 m.p.

Încă un imobil care se află la bilanțul Societății, cu aria de 450 m.p., este utilizat pentru birourile angajaților, depozit, atelierul pictorilor, încăperi de uz gospodăresc etc.

Echipamentele expoziționale sunt preponderent de marca germană OCTANORM. Pe parcursul activității, în funcție de necesități, C.I.E „Moldexpo” S.A. își completează dotările cu cele mai diverse utilaje, aparate, materialele.

Pe parcursul anului 2023, spațiile și echipamentele C.I.E „Moldexpo” S.A. au fost valorificate integral conform destinației de bază – pentru desfășurarea evenimentelor.

Paralel, s-au efectuat lucrări de redresare și îmbunătățire a infrastructurii, printre cele mai importante, voluminoase și costisitoare fiind:

- schimbarea pavajului pe o porțiune mare în fața Pavilionului central (1200 m.p.);
- reparația cosmetică în interiorul Pavilionului central și a unor birouri în Blocul administrativ.

Din păcate, nu a fost posibilă acoperirea arcadei: în procesul de negocieri cu specialiștii care îndeplineau tradițional lucrările de acoperire/descoprire a arcadei, s-a depistat uzura avansată a corpului acesteia, fiind necesară o recondiționare serioasă, cel puțin schimbarea dispozitivelor de fixare, a conexiunilor. Aceste lucrări necesită investiții mari, mijloacele întreprinderii fiind insuficiente în 2023. Arcada acoperită reprezintă un element foarte important în activitatea C.I.E. „Moldexpo” S.A., deoarece asigură clienților – participanți și vizitatori – condiții decente în timpul evenimentelor, protejându-i de factori meteo nefavorabili – arșiță sau precipitații. Recondiționarea arcadei va implica costuri atât pentru lucrările de rigoare, dar și pentru expertizarea tehnică preventivă.

Aceasta, dar și pierderea pavilionului nr.3, impun urgent măsuri de suplinire a spațiilor expoziționale, fiind necesare investiții serioase în îmbunătățirea infrastructurii.

Referitor la sistemele tehnice și edilitare, acestea au fost menținute în stare satisfăcătoare, la necesitate fiind efectuate reparații mici.

Mijloacele de transport utilizate în activitate au fost supuse reviziei tehnice. Pentru trei unități de transport a fost efectuată evaluarea tehnică, acestea urmând a fi expuse spre vânzare.

În 2023, paza teritoriului și a bunurilor a fost efectuată de către Î.S. Servicii Pază a MAI. În linii generale, obligațiile asumate au fost îndeplinite. Totuși, a fost înregistrat un caz de spargere a ușii pavilionului nr.2 al C.I.E. „Moldexpo” în noaptea zilei de 11 decembrie 2023, la care, precum s-a constatat, agentul de pază nu a reacționat și nu a raportat. C.I.E. „Moldexpo” S.A. a sesizat Î.S. Servicii Pază a MAI în vederea elucidării cazului, iar pentru 2024 a angajat o altă organizație de pază.

A fost curățat un sector mare de pădure de pe teritoriu. Dar, la salubritatea spațiilor verzi mai este de lucru.

Referitor la teritoriul de circa 24 ha, pe care este amplasat C.I.E. ”Moldexpo” S.A., urmare tranzacției din 12.07.2022, prin care C.I.E. ”Moldexpo” S.A. a transmis bunurile imobile – terenurile proprietate publică a statului, aflate în gestiunea C.I.E. ”Moldexpo” S.A. în gestiunea Agenției Proprietății Publice (actele fiind semnate la 26.08.2022), C.I.E. ”Moldexpo” S.A. dispune de dreptul de folosință a acestuia. Ceea ce a condus în 2023 la sistarea unor contracte de locațiune a spațiilor afectate de amenajări, unul dintre care a fost cu cetățeanul Romeo Zacarean, spre exemplu.

De menționat că, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 91 din 11.02.2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, dreptul de a oferi în locațiune terenuri revine Agenției Proprietății Publice. Totuși, întreprinderea achită

impozitul pe bunurile imobiliare, salubritatea teritoriului, îngrijește spațiile verzi, întreține și repară rețelele ingineresti, porțiunile de drum, spațiile pietonale etc., deși nu dispune de venituri aferente teritoriului, decât de încasările din contractele pentru servicii de întreținere a teritoriului și utilizare a rețelelor, încheiate cu unii agenți economici care își desfășoară activitatea pe spațiile aflate în folosința C.I.E. ”Moldexpo” S.A. (situația detaliată este expusă în capitolul II.3. Veniturile, cheltuielile și profitul C.I.E. ”Moldexpo” S.A.).

Toate tranzacțiile din întreținerea teritoriului, chiria spațiului amenajat, utilizarea instalațiilor au adus întreprinderii în 2023 venituri în sumă de 471,4 mii lei, față de 1457,9 mii lei în 2022. Scăderea veniturilor cu 986,5 mii lei se explică nu atât prin pierderea unor clienți, cât a revizuirii modalității de repartizare a veniturilor la acest capitol care în anii precedenți includea și închirierile de scurtă durată, pentru evenimente, ceea ce a fost corectat în 2023.

Totuși, administrația este în căutarea posibilităților de identificare a unor surse de venituri din teritoriul în folosință, inclusiv – valorificarea terenurilor afectate de amenajări care, la fel, pot deveni surse de venituri.

V. Situația privind litigiile judiciare cu participarea C.I.E. „Moldexpo” S.A.

Pe parcursul anului 2023, C.I.E. ”Moldexpo” S.A. a participat în calitate de reclamant/pârât în cadrul a 26 (douăzeci și șase) acțiuni de judecată în ordine civilă/administrativă și la 1 – în calitate de martor (Situația dosarelor este reflectată în anexa nr.3).

În anul de raport, C.I.E. ”Moldexpo” S.A. a reușit să negocieze o tranzacție de împăcare cu S.R.L. ”Anat Orli”, potrivit căreia, ultima a recunoscut suma datoriei față de C.I.E. ”Moldexpo” S.A. în mărime de 203.508,73, care a fost achitată integral la 30.10.2023.

La fel, în perioada de referință, în numele și în interesele C.I.E. ”Moldexpo” S.A. a fost înaintată o cerere de validare a creanțelor față de patrimoniul debitorului insolubil ”Casa Vinului” S.R.L., valoarea totală a creanțelor solicitate de C.I.E. ”Moldexpo” S.A. spre validare în cadrul acestei proceduri constituie suma în mărime de 1.241.062,33 lei. Cererea de repunere în termen și de validare a creanței a fost admisă integral la data de 13.11.2023.

La fel ca și anii precedenți, C.I.E. ”Moldexpo” S.A. a întreprins mai multe măsuri în vederea recuperării creanțelor acumulate de către locatari, cât și de către participanții la evenimentele expoziționale, fiind expediate în adresa debitorilor mai multe cereri prealabile și preavize de deconectare a serviciilor de utilități publice pentru neachitarea în termene a sumelor datorate.

Pe parcursul anului 2023 un aspect deosebit l-a constituit comunicarea cu debitorii și recuperarea creanțelor pe cale amiabilă pentru a reduce cheltuielile suplimentare. Important de menționat că, majoritatea debitorilor cărora le-au fost expediate somații în vederea achitării sumelor datoriei au închis la zi datoriile acumulate, iar față de debitorii care nu au respectat graficul de achitare a datoriilor ori nu au reacționat la pretențiile înaintate au fost înaintate acțiuni în judecată. Astfel, în luna noiembrie au fost înaintate 4 acțiuni civile în vederea recuperării creanțelor.

În 2 dintre aceste cazuri debitorii au achitat benevol datoria, iar în cauza C.I.E. ”Moldexpo” S.A. împotriva ”Bakkour Food” S.R.L. instanța de judecată a admis integral acțiunea și urmează a fi intentată procedura de executare.

În cauza C.I.E. ”Moldexpo” S.A. împotriva IMSP SCM „Sfânta Treime” privind încasarea prejudiciului material în sumă de 308 759,19 MDL, la 12 aprilie 2024 Curtea de Apel Chișinău a menținut hotărârea instanței de fond prin care a fost admisă integral acțiunea C.I.E. ”Moldexpo” S.A.

Tot în această perioadă, în contextul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 91 din 11.02.2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, în vigoare din 01.03.2019, C.I.E. ”Moldexpo” S.A. a expediat în adresa Agenției Proprietății Publice mai multe note informative care vizează agenții economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul C.I.E. ”Moldexpo” S.A., în contextul în care aceștia nu și-au reperfectat contractele de locațiune cu Agenția. De asemenea, de la începutul anului 2024 au fost inițiate anumite acțiuni cu privire la evacuarea terenului ocupat de către ”Moto Lunaparc” S.R.L., și anume, sesizări în adresa autorităților competente cu privire la pericolul creat de utilajul învechit și de câinii fără stăpân de pe terenul ocupat de către ”Moto Lunaparc” S.R.L. De asemenea, a fost depusă o sesizare în adresa Agenției Proprietății Publice privind necesitatea evacuării bunurilor ”Moto Lunaparc” S.R.L., amplasate pe terenul aflat în folosința C.I.E. ”Moldexpo” S.A.

VI. Managementul resurselor umane

În anul 2023, la compartimentul resurse umane, activitatea a continuat să fie dinamică, marcată de căutări de personal, cu cele mai diverse specialități.

Și în anul 2023, la întreprindere s-au resimțit deficitul de cadre și oferta săracă de pe piața muncii care constituie o problemă serioasă pentru îndeplinirea la nivel a sarcinilor asumate.

Pe parcursul anului 2023, au fost angajați 32 de salariați, dintre care au rămas să activeze 18.

În statele de personal la data de 31.12.2023 erau prevăzute 64,5 unități, dar numărul de angajați de facto era de 53. Astfel, 11,5 poziții erau vacante. Totuși, la sfârșitul anului 2023, efectivul întreprinderii număra cu 10 angajați mai mult față de finalul anului 2022 (43 angajați).

Informații relevante privind structura efectivului întreprinderii la finele anului 2023 se conțin în tabelele ce urmează:

Situația privind efectivul întreprinderii la 31.12.2023:

Număr efectiv de angajați, din care	53
Durată nedeterminată	43
Durată determinată	10

Structura angajaților pe categorii de vârstă conform situației la data de 31.12.2023:

Categoria	Numărul
Sub 25 ani	0
25-54 ani	30
55 și peste	23

Structura personalului după nivelul de pregătire conform situației la data de 31.12.2023:

Nivel de pregătire/studii	Numărul
Superioare	32
Medii	8
Medii speciale	13

Cauzele desfacerii contractelor individuale de muncă conform situației la 31.12.2023:

Cauzele desfacerii contractelor individuale de muncă	Numărul de angajați cu care au încetat raporturile de muncă – 23, inclusiv:
Desfacerea contractelor individuale de muncă în legătură cu expirarea termenelor contractelor de muncă	4
Demisia angajaților din proprie inițiativă din circumstanțe obiective, inclusiv: angajați pe parcursul anului 2023	19 14

Modificările privind salarizarea personalului (în legătură cu aprobarea salariului minim pe țară), dar și alte necesități ale întreprinderii, au condus la revizuirea schemei de încadrare a personalului, aprobată de către Consiliul societății la finele anului 2023 și aplicată în activitate începând cu anul 2024.

Conform Ordinului nr.132-p din 20.10.2023 întru executarea prevederilor p.3 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.225 din 19.04.2023, prin care C.I.E ”Moldexpo” S.A. a fost desemnat în calitate de Autoritate națională responsabilă de organizarea participării Republicii Moldova la ”Expo – 2025 Osaka”, a fost creată o subdiviziune nouă în statele de personal ale Centrului.

Pe parcursul anului 2023, C.I.E. „Moldexpo” S.A. a continuat să promoveze o politică de protejare, educare și motivare a resurselor umane. Angajații au participat la diferite seminare online. Iar 17 angajați ai Centrului au participat la seminarele practice de instruire și perfecționare a cadrelor.

Pe parcursul anului, salariații au beneficiat de facilitățile prevăzute în Contractul Colectiv de Muncă, negociat și semnat de administrație și sindicate, care constituie o garanție a stabilității și siguranței angajaților.

În perioada de raport nu s-au înregistrat accidente de muncă sau concedieri colective.

VII. Responsabilitatea față de mediu

Societatea nu este întreprindere de producere, dar de prestare a serviciilor, fapt ce exclude riscuri de poluare a mediului ambiant. Preocuparea pentru un mediu ecologic era reflectată în tematica expozițiilor – ”Eco & Green Expo” și diverselor târguri de produse eco-țărănești, din cadrul expozițiilor.

Sub un alt aspect, la întreprindere sunt îngrijite permanent spațiile verzi și albia râulețului Durlești, care tranzitează teritoriul.

De menționat că, în anul 2023, a fost curățat un sector de pădure de pe teritoriul din folosința C.I.E. ”Moldexpo” S.A.

VIII. Managementul de risc. Principalele riscuri și incertitudini, cu care se confruntă entitatea

În perioada de gestiune 2023, Societatea s-a confruntat cu următoarele riscuri și incertitudini principale:

- Războiul dintre Ucraina și Federația Rusă, țări, care figurau printre partenerii strategici ai Republicii Moldova. Efectele exercitate au fost cele mai diverse și, evident, negative. Pentru C.I.E. ”Moldexpo” a însemnat pierderea unui eșantion important de potențiali participanți din Federația Rusă, scăderea numărului de participanți din Ucraina și Belarus.
- Slăbirea capacității de participare la evenimentele expoziționale a agenților economici afectați de crize.
- Riscul valutar – o consecință a fluctuației cursului valutar (apreciere, depreciere) a valutei de contract, în perioada dintre momentul încheierii contractului și data la care se efectuează plata în valută.
- Relațiile dificile cu unii agenți economici care își desfășoară activitatea pe teritoriu.

Factori de risc prognozați (la data raportului):

- Incertitudinea legată de situația de război din țara vecină, necunoașterea duratei și finalizării acesteia.
- Pierderea unui lot important de participanți străini, și anume: din Federația Rusă și Ucraina (precum și din Belarus) ca urmare a conflictului militar dintre aceste state. Drept urmare, scăderea interesului participanților din România, pentru care expozițiile din Republica Moldova erau atractive și pentru faptul că se întâlneau cu firme din Belarus, Rusia și Ucraina. De menționat că, analizele anuale relevau cea mai mare pondere a participanților de peste hotare anume din aceste patru țări.
- Insuficiența de spații expoziționale interioare, imposibilitatea de a rezolva această problemă repede.
- Insuficiența de resurse financiare necesare pentru a investi în redresarea și ameliorarea infrastructurii și modernizarea dotărilor.
- Insuficiența de personal, fluctuația cadrelor.
- Concurența serioasă din partea Complexului ”Chișinău Arena” care este spațios, nou, modern, comod din punctul de vedere al amplasării.

- Concurența din partea Teatrului verde care a fost renovat în 2023 și este solicitat pentru concerte care ar fi putut fi găzduite și de C.I.E. „Moldexpo” S.A.
- Modificarea situației pe piața expozițională autohtonă prin apariția multiplelor târguri mici pe teritoriul municipiului; modificarea formatului unor proiecte care anterior se regăseau pe agenda C.I.E. „Moldexpo” S.A. în diverse evenimente, cu diverse locații (târguri alimentare, de caritate, defilări de confecții ale producătorilor autohtoni, concursuri, acțiuni din domeniul turismului, demonstrații de tehnică ale organelor de forță etc.).
- Situația economică nefavorabilă a firmelor – potențiali participanți ai expozițiilor, care sunt slăbite economic ca efecte ale războiului.
- Tradițional – piața mică de desfacere.
- Capacitatea mică de cumpărare a vizitatorilor-țintă, tot din cauza scumpirilor și dificultăților financiare.
- Concurența acerbă pe piețele străine.
- Temerile participanților: lipsa de garanții a recuperării investiției, perceperea unui preț înalt etc.
- Deprecierea valutei euro în care se fac achitățile pentru participările la expoziții și târguri.

În scopul anihilării efectelor riscurilor, C.I.E. „Moldexpo” S.A. își revizuieste metodele de activitate, îndreptate spre atitudine individualizată și cooperări reciproc avantajoase cu clienții. În cadrul entității se lucrează permanent la identificarea noilor activități și oportunități care să aducă venituri și să se facă economii; la atragerea fondurilor și identificarea partenerilor, ceea ce contribuie la diminuarea cheltuielilor, în special de promovare; a unor donatori pentru dezvoltarea infrastructurii și a posibilităților de valorificare a terenurilor afectate de amenajări care, la fel, pot deveni surse de venituri.

IX. Perspectivele de dezvoltare a entității

În pofida situației la data raportului, marcată de un focar de război în vecinătate, de pierderea unui imobil care a acutizat deficitul de spații expoziționale, de veniturile insuficiente pentru acoperirea necesităților, precum și altor probleme, obiectivele de dezvoltare a entității reprezintă o preocupare foarte importantă. În care scop, echipa este în căutarea căilor de extindere, consolidare și eficientizare a activității expoziționale pentru asigurarea unei stabilități financiare, majorării indicatorilor și atingerii rezultatelor din anii pre-pandemici. Se conștientizează că, creșterea aduce cu sine vitalitate în organizație, iar condițiile actuale reprezintă o provocare mai mult decât serioasă pentru întreprindere, la fel ca și pentru întreaga țară.

Pentru a face față încercărilor mediului de afaceri, este dificil de a activa în conformitate cu prognozele și tehnicile tradiționale, astfel entitatea își elaborează o hartă a riscurilor și oportunităților, având în vedere incertitudinea privind situația alarmantă beligerantă, crizele și instabilitatea economică, dar și alți factori interni și externi cu impact diferit asupra activității.

În acest context, pentru anul 2024, C.I.E. „Moldexpo” S.A. și-a prognozat în portofoliu mai multe oportunități care se rezumă, în linii mari, la:

- Extinderea numărului de evenimente expoziționale; consolidarea proiectelor existente prin reformatare, combinarea tematicilor, introducerea elementelor noi etc.
- Recondiționarea și modernizarea infrastructurii, completarea echipamentelor, îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a evenimentelor, valorificarea corectă și benefică a teritoriului.

X. Anexe:

Nr.1. Situațiile financiare pe anul 2023.

Nr.2. Venituri și cheltuieli, 2023.

Nr.3. Situația dosarelor, 2023.

Zinaida POPA,
Directoare generală interimară a C.I.E. „Moldexpo” S.A.